31996F0443

ÜHISMEEDE,
15. juuli 1996,
mille nõukogu võttis vastu Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel rassismi ja ksenofoobia vastu võitlemise kohta

(96/443/JSK)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 lõike 2 punkti b,

võttes arvesse Hispaania Kuningriigi algatust,

ning arvestades, et:

liikmesriigid peavad rassismi ja ksenofoobia vastu võitlemise meetmete kohta eeskirjade vastuvõtmist ühist huvi pakkuvaks küsimuseks vastavalt eeskätt asutamislepingu artikli K.1 lõikele 7;

arvestada tuleks järeldusi rassismi ja ksenofoobia kohta, mille võttis vastu Euroopa Ülemkogu Kérkyras 24. ja 25. juunil 1994, Essenis 9. ja 10. detsembril 1994, Cannes'is 26. ja 27. juunil 1995 ning Madridis 15. ja 16. detsembril 1995;

Kérkyras Euroopa Ülemkogu poolt loodud rassismi ja ksenofoobia konsultatiivkomisjon võttis vastu soovitused;

vaatamata liikmesriikide viimastel aastatel tehtud pingutustele kipuvad rassismi ja ksenofoobia süüteod endiselt sagenema;

muretsedes, et mõnede kriminaalõigussüsteemide vahel on rassistliku ja ksenofoobse käitumise konkreetsete viiside karistamisel erinevused ja see takistab rahvusvahelist õigusalast koostööd;

tunnistades, et kõigi riikide, ka rassismi ja ksenofoobia probleemist siseriiklikul tasandil mõjutamata riikide rahvusvaheline koostöö on vajalik takistamaks selliste kuritegude sooritajaid kasutamast fakti, et rassistlikke ja ksenofoobseid tegusid liigitatakse eri riikides erinevalt, ja liikumast ühest riigist teise, et pääseda kriminaalmenetlusest või vältida karistuse kandmist ja seega jätkata karistamatult oma tegevust;

rõhutades, et sõnavabaduse õigus toob kaasa kohustusi ja vastutust, kaasa arvatud teiste õiguste austamine, nagu sätestab 19. detsembri 1966. aasta ÜRO kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikkel 19;

otsustanud kooskõlas oma ühise humanitaartavaga tagada, et eelkõige järgitaks 4. novembri 1950. aasta Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikleid 10 ja 11;

soovides jätkata 1994. aastal lepingu VI jaotise kohaselt alustatud tööd, mis on seotud kuritegelike aspektidega rassismi ja ksenofoobia vastu võitlemisel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ÜHISMEETME:

I JAOTIS

A. Rassismi ja ksenofoobia vastu võitlemise huvides kohustub iga liikmesriik II jaotises sätestatud korras tagama tõhusa õigusalase koostöö järgmistel käitumisviisidel põhinevate kuritegude korral ja juhul, kui see on koostööks vajalik, kas võtma meetmeid, et selline käitumine oleks karistatav kriminaalkuriteona, või kui see ei ole võimalik ja kuni kõigi vajalike sätete vastuvõtmiseni tegema sellise käitumise puhul erandeid teo mõlemapoolselt süüteoks tunnistamise põhimõttest:

   a) diskrimineerimise, vägivalla või rassiviha avalik õhutamine isikute rühma või liikme vastu sellises rühmas, keda määratletakse nahavärvi, rassi, usutunnistuse või rahvusliku või etnilise päritolu alusel;

   b) inimsusevastaste kuritegude ja inimõiguste rikkumiste avalik õigustamine rassistlikel või ksenofoobsetel eesmärkidel;

c) 8. aprilli 1945. aasta Londoni lepingule lisatud rahvusvahelise sõjatribunali harta artiklis 6 määratletud kuritegude avalik eitamine niivõrd, kuivõrd see hõlmab käitumist, mis on nahavärvi, rassi, usutunnustuse või rahvusliku või etnilise päritolu põhjal määratletava isikute rühma suhtes põlastav või alandav;

d) rassismi ja ksenofoobiat väljendavate kirjutiste, piltide või muu materjali avalik levitamine ning jagamine;

e) osalemine rühmade, organisatsioonide või seltside tegevuses, mis sisaldab diskrimineerimist, vägivalda või rassilist, etnilist või usulist vihkamist.

B. A osas loetletud käitumisviisidel põhinevate rikkumiste uurimisel ja/või menetlemisel parandab iga liikmesriik vastavalt II jaotisele õigusalast koostööd järgmistes valdkondades ja võtab sobivad meetmed:

a) avalikuks levitamiseks mõeldud rassismi ja ksenofoobiat väljendavate kirjutiste, piltide või muude materjalide kinnipidamine ja konfiskeerimine, kui selliseid materjale pakutakse avalikkusele liikmesriigi territooriumil;

b) tunnistamine, et A osas loetletud käitumisviise ei tohiks lugeda poliitilisteks süütegudeks, mis õigustaksid keeldumist vastastikuse õigusabi taotluse täitmisest;

c) teisele liikmesriigile teabe andmine, mis võimaldab sellel liikmesriigil vastavalt oma õigusele algatada kohtumenetlusi või konfiskeerimismenetlusi juhtudel, kui ilmneb, et ühes liikmesriigis ladustatakse rassismi ja ksenofoobiat väljendavaid kirjutisi, pilte või muid materjale eesmärgiga jagada või levitada neid teises liikmesriigis;

d) liikmesriikides kontaktpunktide asutamine, mis vastutaksid igasuguse teabe kogumise ja vahetamise eest, mis võiks olla kasulik A osas loetletud käitumisviisidel põhinevate rikkumiste uurimisel ja menetlemisel.

C. Käesolevas ühismeetmes ei saa midagi tõlgendada nii, et see mõjutaks neid kohustusi, mis liikmesriikidel võivad olla vastavalt edaspidi loetletavatele rahvusvahelistele dokumentidele. Liikmesriigid rakendavad käesolevat ühismeedet kooskõlas selliste kohustustega ning viitavad seda tehes sellistes dokumentides sisalduvatele määratlustele ja põhimõtetele:

— 4. novembri 1950. aasta Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon,

— 28. juuli 1951. aasta konventsioon pagulasseisundi kohta, konventsiooni on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga,

— 9. detsembri 1948. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon genotsiidi kohta,

— 7. märtsi 1966. aasta rahvusvaheline konventsioon rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,

— 12. augusti 1949. aasta Genfi konventsioonid ning 12. detsembri 1977. aasta I ja II protokoll nende konventsioonide juurde,

— ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonid 827(93) ja 955(94),

— nõukogu 23. novembri 1995. aasta resolutsioon tunnistajate kaitse kohta võitluses rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu [1] A osas loetletud käitumisviisidega seotud kriminaalmenetluste korral, kui tunnistajad on kutsutud teise liikmesriiki.

II JAOTIS

Käesoleva ühismeetme rakendamiseks esitab iga liikmesriik sobivaid ettepanekuid pädevatele asutustele, kes kaalutlevad nende vastuvõtmist.

Nõukogu hindab enne 1998. aasta juuni lõppu liikmesriikide käesolevast ühismeetmest tulenevate kohustuste täitmist, võttes arvesse meetmele lisatud deklaratsioone.

Ühismeede ja sellele lisatud deklaratsioonid, mille nõukogu on heaks kiitnud ja mis ei piira käesoleva ühismeetme kohaldamist neis liikmesriikides, mida deklaratsioonid ei puuduta, avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas.*

Brüssel, 15. juuli 1996

Nõukogu nimel

eesistuja

D. SPRING

[1] EÜT C 327, 7.12.1995, lk 5.

LISA

II JAOTISES NIMETATUD DEKLARATSIOONID

1. **Kreeka delegatsiooni deklaratsioon I jaotise B osa punkti b kohta:**

"Kreeka tõlgendab I jaotise B osa punkti b, pidades silmas oma põhiseaduse sätteid, mis keelavad meetmete võtmise poliitilistel alustel süüdistatavate isikute vastu."

2. **Prantsuse delegatsiooni deklaratsioon I jaotise C osa viienda taande kohta:**

"Prantsusmaa osutab, et tema vastu ei saa kasutada 1949. aasta Genfi konventsioonide 8. juuni 1977. aasta I lisaprotokolli, sest Prantsusmaa ei ole seda dokumenti ratifitseerinud ega allkirjastanud, ja et seda ei saa käsitleda relvastatud kokkupõrgete korral kohaldatava rahvusvahelise tavaõiguse tõlgendusena."

3. **Ühendkuningriigi deklaratsioon I jaotise kohta:**

"Ühendkuningriigi delegatsioon deklareerib, et ühismeetme rakendamiseks Ühendkuningriigis ning arvestades Ühendkuningriigi kriminaalõiguse sätteid ja üldpõhimõtteid kohaldab Ühendkuningriik I jaotise A osa punkte a–e ning viiteid neile juhtudel, kui kõnealune käitumine on ähvardav, teotav või solvav ja toimub eesmärgiga õhutada rassilist vihkamist või usutavasti võib seda õhutada.

Sellega on vastavalt I jaotise B osale ja II jaotisele asjaomastel Ühendkuningriigi asutustel selles kontekstis võimalik Ühendkuningriigis otsida ja kinni pidada kirjutisi, pilte ning muid materjale, mis on mõeldud levitamiseks teises liikmesriigis ja mis usutavasti õhutavad seal rassilist vihkamist.

Kui käesoleva deklaratsiooni kohaldamisest tekib probleeme, konsulteerib Ühendkuningriik kõnealuse liikmesriigiga tekkinud probleemide lahendamiseks."

4. **Taani delegatsiooni deklaratsioon I jaotise kohta:**

"Taani delegatsioon deklareerib, et ühismeetme kohaldamiseks Taanis ning arvestades Taani kriminaalõiguse sätteid ja üldpõhimõtteid kohaldab Taani I jaotise A osa punkte a–e ning viiteid neile ainult juhul, kui vastav käitumine on ähvardav, solvav või alandav."